

Kunnanhallituksen vastine vuoden 2023 arviointikertomukseen

Kunnanhallitus 09.10.2024 § 197
125/02.02.02/2023

Valmistelu/lisätiedot

kunnanjohtaja Annu Räsänen, puh. 040 7109 045 tai
etunimi.sukunimi@askola.fi

Askolan kunnanvaltuusto on päättänyt kokouksessaan 10.6.2024, että kunnanhallitukselta, lautakunnilta ja toimialoilta pyydetään vastineet arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista, selvityspyynnöistä ja suosituksista kunnanvaltuustolle lokakuun loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessaan demokratia ja toimivuus palvelualueen osalta, että tulokorttitavoitteet toteutuivat pääosin.

Tarkastuslautakunta toteaa myös, että vaikka kunnan taloustilanne on pysynyt vakaana ja vieraan pääoman määrä on vähentynyt merkittävästi, niin tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että talouden sopeuttamista jatketaan erityisesti, kun vuosien 2024-2026 taloussuunnitelma on alijäämäinen. Lisäksi myös tulevien vuosien verorahoitukseen liittyy huomattava epävarmuus hyvinvointialueiden rahoitusvajeen vuoksi. Omavaraisuusaste on vielä reippaasti alle tyydyttävän rajan (50%).

Kunnanhallitus jakaa tarkastuslautakunnan huolen tulevien vuosien 2024-2026 alijäämäisestä taloussuunnitelmasta. Talouden sopeuttamista tehdään osana esihenkilötyötä jo vuonna 2024. Vuoden 2025 aikana laaditaan tarkempi ohjelma talouden sopeutukseen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että velkamäärä on edelleen korkea, vaikka taseen ylijäämä on kasvanut vuodesta 2019 alkaen. Lainakanta on kuitenkin saatu taittumaan vuoden 2021 aikana. Myös tuloveroprosentti on korkea koko kuntasektorin painotetun tuloveroprosentin keskiarvoon verrattuna. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan lainamäärän väenentämistä tulee jatkaa osana talouden tasapainottamista.

Kunnan velkamäärä on pienentynyt vuoden 2023 tilinpäätöksessä. Kuitenkin tulevien vuosien investointipaineiden vuoksi kunnan lainamäärä tulee kasvamaan ja sopeutustarve on ilmeinen.

Tarkastuslautakunta on esittänyt huolensa Askolan Puhti Oy:n toiminnan jatkuvuudesta. Askolan Puhti Oy on tehnyt tarkastuslautakunnan mukaan ansiokasta työtä työllisyyden hoidossa ja sitä on tärkeä jatkaa. Askolan Puhti Oy:n osaaminen ja kokemus vaikeasti työllistettävien parissa on hyödynnettävä ja toiminta turvattava myös jatkossa.

Kunnanhallitus pitää Askolan Puhti Oy:n toiminnan tuloksia vuosien varrella erityisesti työllisyydenhoidossa kunnan kannalta merkittävinä. Valtiontalouden sopeutukseen liittyen myös työllisyyden edistämiseen liittyvä keinovalikoima kaventuu ja esimerkiksi palkkatuetun työn tulevaisuus on entistä epävarmempi. Tämä merkitsee sitä, että Askolan Puhti joutuu perin pohjin selvittämään myös jatkamisen edellytyksiä työllisyyden edistämisessä.

Arviointikertomuksessaan tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota taloudelliseen riskiin muutostilanteessa, ja erityisesti siihen, että

lakisääteisten tehtävien hoidosta selviydytään myös tulevaisuudessa. Kunnalle jäi sote-palveluiden muutoksessa sote-kiinteistöjen velat ja kiinteistöhoitovastuu samalla, kun kiinteistöjen vuokrasopimuksen jatkuvuus on 3+1 vuotta.

Kunnanhallitus toteaa, että valtakunnallisesti kuntien omistamiin soteikiinteistöihin liittyy merkittäviä riskejä. Askolan kunta on täysin riippuvainen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palveluverkkopäätöksestä ja siihen liittyvistä vuokrattavista sotetiloista. Mikäli Askolan kunnan omistamissa tiloissa ei enää jatketa hyvinvointialueen toimintaa, tulee kunnan tarkastella ovatko tilat vuokrattavissa tai myytävissä muuhun käyttötarkoitukseen. Vuoden 2025 aikana kuntien tulee yhtiöittää kaikki hyvinvointialueelle vuokratut soteikiinteistöt.

Tarkastuslautakunta toistaa ehdotuksensa, että kunta laatii kiinteistöstrategian, jossa huomioidaan hyvinvointialueelle vuokratut kiinteistöt, omaan lakisääteiseen palvelunjärjestämisen takia käyttöön jäävät kiinteistöt (esim. koulut, päiväkodit) sekä muut kiinteistöt. Strategian tulisi tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan sisällyttää myös pitkän tähtäimen toimenpidesuunnitelma.

Kunnan kiinteistöstrategiaan liittyy vahvasti Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palveluverkkoratkaisu. Kiinteistöstrategian laatiminen on mahdollista palveluverkkoratkaisujen varmistuttua.

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan huomionut sairauspoissaolojen myönteisen kehityksen ja kannustaa jatkamaan edelleen työhyvinvointiohjelman toimeenpanoa. Hyvinvoiva henkilöstö heijastuu myönteisenä asiakaskokemuksena ja tuloksellisena toimintana.

Tarkastuslautakunta on kertomuksessaan todennut, että koulutukseen osallistuminen on vähentynyt. Kouluttautuminen on tärkeää, jotta saadaan uutta osaamista ja viimeisin tieto työpaikalle. Tarkastuslautakunta muistuttaa koulutuksen merkityksestä henkilöstön motivaation ja hyvinvoinnin ylläpitäjänä sekä kunnan kehittymisen mahdollistajana.

Kunnanhallitus jakaa tarkastuslautakunnan positiivisen palautteen siitä, että kunnan sairauspoissaolojen määrä on saatu laskuun. Koulutuksiin osallistumista kunnanhallitus seuraa koulutussuunnitelman avulla. Koulutuksiin osallistumisessa on ollut vähenemistä, osa siitä selittyy sillä, että työn tehokkuuden vaatimukset ovat kasvaneet.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Annu Räsänen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus antaa esittelytekstin mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnalle ja edelleen valtuustolle vuoden 2023 tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta kunnanhallituksen toimialan osalta.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.
Täytäntöönpano	valtuusto

Arviointikertomus vuodelta 2023

Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta 08.10.2024 § 100
125/02.02.02/2023

Valmistelu/lisätiedot

rehtori Kaija Impola-Peltomaa, puh. 040 710 9167 sähköposti;
etunimi.sukunimi@askola.fi

Askolan kunnanvaltuusto on 10.06.2024 § 27 päättänyt velvoittaa kunnanhallituksen ja lautakunnat käsittelemään arviointikertomuksen ja antamaan vastineet kertomuksen havaintoihin sekä raportoimaan valtuustolle kuluvan vuoden lokakuun loppuun mennessä havaintojen aiheuttamista toimenpiteistä.

Askolan kunnan tarkastuslautakunnan 21.05.2024 § 49 arviointikertomus vuodelta 2023 on esityslistan oheismateriaalina.

Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunnan tulee käsitellä tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2023 osalta ja antaa vastine lautakuntaa koskevista arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista ja niiden aiheuttamista toimenpiteistä kunnanvaltuustolle lokakuun loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta toteaa 21.05.2024 § 49 laaditussa arviointikertomuksessa, että Tarkastuslautakunnan arvion mukaan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin. Tarkastuslautakunta suosittaa kiinnittämään huomiota toimenpiteet tavoitetason ja onnistumisien mittarien täsmällisempään asettamiseen. Hyvinvoiva henkilöstö tavoitteen osalta toimenpiteen toteutumisen arviointia ei kaikilta osin ollut mahdollista toteuttaa.

Tarkastuslautakunta huomioi positiivisen kehityksen sairauspoissaoloissa. Sairauspoissaoloja kertyi 12 pv/hlö, kun vuonna 2022 sairauspoissaoloja oli 25,4 pv/hlö. Sairauspoissaolot ovat olleet viiden vuoden tarkastelujaksolla vain vuonna 2019 alhaisempana 11,9 pv/hlö. Varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyskyselyn vastausten keskiarvo oli hyvää tasoa 4,1 (asteikolla 1-5), kun tavoitteeksi asetettiin 3,8.

Osaaminen ja elämälaatu -lautakunta toteaa, että myyntituottojen merkittävä ylitys johtuu osittain sijoitettujen oppilaiden laskutuksesta.

Osaaminen ja elämänlaatu palvelualueen tulee jatkossa kehittää toimenpiteiden tavoitetason ja onnistumisien mittarien täsmällisempää asettamista tuloksien seurattavuuden kannalta. Palvelualue on toteuttanut vuonna 2023 erilaisia kyselyitä oppilaille, jotka koskevat kehittyviä ja ennaltaehkäiseviä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluita. Kyselyiden tuloksia kirjataan hyvinvoinnin vuosiraporttiin ja raportoidaan osana oppilaitosten toimintaa. Kyselyiden tuloksia käytetään mm. hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden mittareina ja esimerkiksi keskusteltaessa hyvinvointialueen kanssa opiskeluhoillon palvelutarpeesta. Kyselyiden tulosten perusteella asetetaan myös koulujen vuosisuunnitelmiin hyvinvoinnin tavoitteita ja kohdennetaan toimia kehittämistarpeiden mukaan.

Esittelijä

Rehtori, osaaminen ja elämänlaatu Kaija Impola-Peltomaa

Päätösehdotus	Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta hyväksyy edellä esitetyn vastineen tarkastuskunnan arviointikertomukseen 2023 ja esittää sen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.
Täytäntöönpano	kunnanhallitus

Arviointikertomus vuodelta 2023

Elinympäristölautakunta 01.10.2024 § 102
125/02.02.02/2023

Valmistelu/lisätiedot

palvelualuejohtaja Esko Halmesmäki, puh. 0400 775 527 tai
etunimi.sukunimi@askola.fi

Askolan kunnan tarkastuslautakunta on hyväksynyt 21.5.2024 vuoden 2023 arviointikertomuksen ja päättänyt esittää Askolan kunnanvaltuustolle, että kunnanhallitukselta ja toimialoilta pyydetään vastineet arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista, selvityspyynnöistä ja suosituksista kunnanvaltuustolle lokakuun loppuun mennessä.

Askolan kunnanvaltuusto on 10.6.2024 päättänyt, että kunnanhallitukselta, lautakunnilta ja toimialoilta pyydetään vastineet arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista, selvityspyynnöistä ja suosituksista kunnanvaltuustolle lokakuun loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta esittää tarkastuskertomuksessa huolen sairaspöissaolojen merkittävään kasvuun.

Vastine: Sairaspöissaoloja on tarkastelu koko kunnan henkilöstön osalta ja henkilöstön hyvinvointiin on kiinnitetty huomioita sekä tullaan kiinnittämään huomioita. Henkilöstön hyvinvointia tullaan kehittämään ja työolosuhteista tullaan tarkastelemaan.

Tarkastuslautakunta suosittaa asettamaan toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen mittaamiseksi numeerisia mittareita.

Vastine: Vuoden 2025 talousarvio valmistelussa on uudelleen arvioitu mittareiden kehittämistä ja numeerisia mittareita pyritään käyttämään sellaisissa toimitissa missä ne ovat mahdollisia.

Vesi- ja viemärlaitoksen osalta tarkastuslautakunta pitää huolestuttavana oman pääoman puolittumista vuoden 2023 aikana. Velkamäärä on lisääntynyt ja kaikki talouden tunnusluvut heikentyivät. Tarkastuslautakunta esittää sopeuttamisohjelma laatimista ja selkeää suunnitelmaa talouden vakauttamiseksi pitemmällä aikavälillä.

Vastine: Vesi- ja viemärlaitoksella on patoutunutta investointitarvetta pitemmältä aikaa koska hallittuja korjauksia ei ole tehty aikoinaan. Vesi- ja viemärlaitoksella on alettu tehdä kehittämistä toiminnan parantamiseksi mikä ei heti näy talouden tunnusluvuissa vaan tulee näky-mään pitemmällä aikavälillä. Vesi- ja viemärlaitoksen taloudellisuutta ja siihen vaikuttavia tekijöitä tullaan edelleen tarkastelemaan hyvin tarkasti tulevaisuudessa.

Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun osalta tarkastuslautakunta kiinnittää edelleen huomiota henkilökunnan osaamisen varmistamiseen sekä tietojen päivittämiseen.

Vastine: Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun henkilö kunnalla on mahdollisuus kouluttaa asioissa ja uudistuvat säädökset huomioidaan koulutustarpeissa. Henkilökunnalle suositellaan koulutusta ja talousarviossa on varattu määrärahaa koulutukseen. Kunnassa on aloittanut uusi rakennusvalvontapäällikkö.

Investoinneista tarkastuslautakunta toteaa, että investointimenot eivät toteutuneet suunnitellusti. Olennaista poikkeamaa selittävät raken-

nushankkeiden ja lämmitysjärjestelmien uudistusten toteutuksen viivästyminen. Investointien talousarviota ei ole olennaisten poikkeamien osalta käsitelty valtuustossa. Kassavarojen riittävyys on 14 päivää, kun se oli edellisenä vuonna 90 päivää.

Vastine: Vuonna 2023 rakennushankkeet eivät ole olleet suuria ja rakennushankkeiden viivästyminen on osittain vaikuttanut hankkeelle varattujen varojen riittävyys, kun hanke on kilpailutettu ja tarjoushinnat ovat olleet arvioituja korkeampia. Rakennushankkeita on joissakin tapauksissa jouduttu tarkastelemaan uudelleen ja toteuttamaan eri tavalla.

Lämmitysjärjestelmien uudistusta on tarkasteltu niiden kannattavuuden niin teknisesti kuin myös taloudellisuuden kannalta. Tällä hetkellä on tarkasteltu mm. terveyskeskuksen lämmitysjärjestelmän muutosta ja on todettu myös hyväksi, ettei lämmitysjärjestelmän muutoksissa ole kiirehditty koska tekniikka niiden osalta kehitty edelleen ja uusia energia ratkaisuja on vielä saatavana. Rakennushankkeiden toteutusten tai lämmitysjärjestelmien muutosten siirtyminen eivät ole aiheuttaneet taloudellisesti vahinkoa kunnalle. Kassavarojen riittävyyteen elinympäristölautakunta ei suoranaisesti pysty vastaamaan koska on myös kunnanhallituksen asia.

Tarkastuslautakunta toistaa ehdotuksen, että kunta laatia kiinteistöstrategian, jossa huomioidaan hyvinvointialueelle vuokratut kiinteistöt, oman lakisääteisen palvelujärjestämisen takia käyttöön jäävät kiinteistöt (esim. koulut, päiväkodit) sekä muut kiinteistöt. Strategiaan tulisi tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan sisällyttää myös pitkän tähtäimen toimenpidesuunnitelma.

Vastine: Kiinteistöstrategiaa tullaan valmistelemaan. Kiinteistöstrategian kuin myös muu kunnan alemman tason strategian tulee noudattaa ja pohjautua kuntastrategiaan. Koska Hyvinvointialueen palveluverkkoselvitys on ollut työstettävänä ja on vasta päätettävänä niin tarkkaa kiinteistöstrategiaa näiden kiinteistöjen osalta on ollut epävarmaa laatia pitemmälle ajalle. Palveluverkko tulee myös huomattavasti vaikuttamaan Askolan kunnan kiinteistöjen käyttöön tulevaisuudessa. Kiinteistöstrategiaan vaikuttaa myös kunnan oma palveluverkko tulevaisuudessa. Kiinteistöt tulisi myös hyvässä kiinteistöstrategiassa luokitella koska useimmissa kiinteistöissä tulee olemaan investointitarpeita ja investoinnit vaikuttavat huomattavasti kunnan talouteen.

Esittelijä	palvelualuejohtaja, elinympäristö Esko Halmesmäki
Päätösehdotus	Elinympäristölautakunta hyväksyy palvelualuejohtajan laatiman esityksen vastineeksi tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen ja esittää asian Askolan kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.
Täytäntöönpano	kunnanhallitus/ valtuusto